

Demokratiets fiender

I et leserbrev den 3. april blir det pekt på vesentlige sider ved lokale politikeres forhold til de demokratiske prosessene de selv er en del av. Vårt lokaldemokrati beskrives som skinndemokratisk. Politikerne, som i realiteten velger seg selv, skjenker seg myndighet til å gi blaffen i demokratiske vedtak. Det er snakk om Stavanger og byutvikling, om kommunal løssaktighet i forhold til vedtatte overordnede planer. Leserbrevet beskriver virkeligheten godt.

Planarbeid er sikret en demokratisk behandling gjennom Plan- og bygningsloven. Planer, alt fra mindre reguleringer til kommune- og fylkesplaner, blir til gjennom deltakelse av de involverte. "Kommunen skal legge forholdene til rette for aktiv medvirkning fra de som bor i området", heter det i loven. Og medvirkning betyr at folk skal bli hørt og ivaretatt. Den ferdige planen kan ikke oppfattes som annet enn en kontrakt mellom myndighetene og de berørte. Enig eller uenig, når planen er vedtatt vet alle parter hva de har å forholde seg til. Unntak skal være unntak, og ikke regel. Og avvikene skal behandles ryddig og spesielt.

Stavanger er sikkert full av eksempler på respektløs omgang med egne planer. En behøver ikke gå langt. Det må klart oppfattes som et avtalebrudd når det dukker opp 3 etasjers hus der planens bestemmelser sier lav bebyggelse i en etasje. Likevel skjer dette med åpne øyne og etter bevisste valg. Av byggesakssjefen. Når tabben kommer politikerne for øre og øye er reaksjonen bare sånn måtelig. Riktignok lover dagens leder i kommunalstyret å gjøre sitt for at dette ikke skal skje igjen. Når det likevel langt på vei blir gjentatt, er det lite synlige motforestillinger hos nevnte kommunalstyreleder. Og på spørsmål om hvorfor, er svaret taushet.

Plan 1420 er et annet eksempel på respektløshet for eget planarbeid. Spesielt interesserte bør ta for seg planen og sjekke resultatet. Ikke et eneste hus er utformet i samsvar med planens beskrivelser. Endog kotehøyder synes å gå i ball for byggesakssjefen. Smak og behag kan sikkert mene mye og ulikt om de oppførte husene. Forholdet til reguleringsplanen, kontrakten med nabolaget, er det imidlertid god grunn til å se nærmere på.

Så har vi da fylkesmannen til å kontrollere at ting går rett og riktig for seg. I hvert fall trodde jeg lenge det. Men nei, etter et par planavvik gjør fylkesmannen seg selv maktesløs. Da er det ikke unaturlig presedensen som vinner fram. Og plansabotasjen er endelig. Man kan ikke nekte hattemakeren etter at kongen har fått det som han vil. I realiteten er hele den demokratiske prosessen undergravd. Istedenfor å ta tak i problemet, utfører fylkesmannen isolerte sjablongmessige sak-for-sak-utredninger, som de fleste ender med standard konklusjonen: "Kommunens vedtak stadfestes".

Hva kommunal nonchalanse overfor egne planer og bestemmelser gjør med folks respekt for lov og myndighet, er en side ved saken de ansvarlige snarest bør ta inn over seg. Et løssaktig forhold til de demokratiske prosessene har helt klart sine konsekvenser. Tenker lokalpolitikere på slikt?